

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou LL.M. ve věci

žalobce: X
bytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2020, č. j.X,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 8. 4. 2020, č. j. X, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR - Krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 24. 2. 2020, č. j. X. Tímto rozhodnutím úřad práce rozhodl nepřiznat žalobci příspěvek na bydlení ode dne 1. 4. 2019 a rozhodl poskytnout tuto dávku ve výši 5 518 Kč měsíčně ode dne 27. 6. 2019.

II. Žaloba

2. Žalobce v žalobě nejprve zdůraznil, že jeho odvolání nesměřovalo do výše příspěvku přiznaného od 27. 6. 2019. Odvolání směřovalo do části, v níž úřad práce rozhodl nepřiznat dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 4. 2019 (dle žalobce mělo být správně uvedeno 1. 4. 2018). Žalovaný chybně rozhodl o nepřiznání příspěvku od 1. 4. 2019, i když odvolání směřovalo proti rozhodnutí, kterým příspěvek na bydlení nebyl přiznán za období již od 1. 4. 2018. Žalobce zdůraznil, že žádost ze dne 27. 9. 2019 zahrnovala všechna čtvrtletí od 1. 4. 2018, což bylo v žádosti také výslovně uvedeno: „o příspěvek žádám zpětně od 1. 4. 2018“. Dne 27. 9. 2019 byla podána žádost o příspěvek na bydlení týkající se II., III. a IV. čtvrtletí roku 2018 a I., II., III. a IV. čtvrtletí roku 2019. Proč bylo rozhodnuto o nepřiznání příspěvku na bydlení od 1. 4. 2019, žalovaný ani úřad práce neosvětlili. Žalovaný ani úřad práce také nevzali v úvahu odvolací námitky obsažené v předchozím odvolání žalobce ze dne 4. 12. 2019. Již z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť žalovaný byl povinen se k těmto námitkám vyjádřit, i když předchozímu odvolání žalobce bylo vyhověno. Dle žalobce dávka příspěvek na bydlení od dubna 2018 do dnešní doby nezanikla, protože lhůta pro doložení rozhodných příjmů začala dle textu tiskopisu běžet teprve doručením rozhodnutí o žádosti ze dne 5. 1. 2018. Do vyřízení první žádosti o příspěvek na bydlení se žádost na další období ani jiné doklady nepodávají. Z textu tiskopisu vyplývá, že k dokládání požadovaných skutečností má žadatel přistoupit teprve poté, kdy je nárok přiznán. Není-li příspěvek přiznán na první období, nelze při nezměněných podmínkách předpokládat, že bude přiznán na další, což koresponduje se snahou o minimalizaci administrativní zátěže vyplývající i ze správního řádu.
3. Žalovaný se dále vůbec nevyjádřil ke skutečnosti, že úřad práce rozhodnutí týkající se přiznání dávky za I. čtvrtletí roku 2018 doručil teprve dne 13. 9. 2019, neboť o přiznání dávky rozhodl po více než osmnácti měsících. Po celou dobu byla k žádosti týkající se I. čtvrtletí roku 2018 vydávána zamítavá rozhodnutí. Za těchto okolností by se podávání dalších žádostí vymykalo rozumnému uvažování. Jiná situace nastala po rozhodnutí o první žádosti, kterým se vyjasnily podmínky pro vyhovění i dalším žádostem. Teprve poté mělo smysl podávat věcně navazující žádosti. Tyto okolnosti jsou hodny zvláštního zřetele, úřad práce ani žalovaný k nim však nepřihlédli. Z uvedených důvodů žalobce navrhol, aby soud napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí úřadu práce zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

4. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný konstatoval, že žalobce podal žádost o příspěvek na bydlení s nárokem od 1. 4. 2019 a úřad práce o žádosti rozhodl tak, že příspěvek na

bydlení nepřiznal od požadovaného data, ale až od 27. 6. 2019, neboť nárok na výplatu příspěvku na bydlení zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka náleží. Žalovaný zastává shodně s úřadem práce stanovisko, že dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení lze přiznat nejvýše tři měsíce zpětně ode dne podání žádosti. Vychází z § 54 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), dle kterého nárok na výplatu dávky nebo její části zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží. Nárok na výplatu dávky tedy zaniká ze zákona a nelze jej zhojit žádostí o prominutí zmeškání lhůty či jiným úkonem. Jestliže žalobce podal žádost dne 27. 9. 2019, mohla mu být dávka přiznána nejdříve od 27. 6. 2019. Vzhledem k zákonným lhůtám neměl úřad práce jinou možnost, než žádost o příspěvek na bydlení s požadovaným nárokem od 1. 4. 2019 zamítnout a přiznat až od data, které předchází datu podání žádosti nejvýše tři měsíce. Na této skutečnosti nic nemění ani délka předchozího řízení o nároku na příspěvek na bydlení. Skutečnost, že nebylo o předchozí žádosti rozhodnuto, žalobci nebránila v podání dalších žádostí. Dle žalovaného nelze ani z tiskopisu žádosti dovodit, že se do vyřízení žádosti další žádosti nepodávají. K námitce žalobce, že uplatnil žádost o dávku od 1. 4. 2018 a nikoli od 1. 4. 2019, žalovaný uvedl, že žádost s nárokem od 1. 4. 2018 byla skutečně téhož dne podána, ale bylo o ní rozhodnuto v jiném řízení, které je předmětem soudního přezkumu pod sp. zn. 58 Ad 1/2020. Žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Replika žalobce a její doplnění

5. V replice k vyjádření žalovaného žalobce zopakoval argumentaci uvedenou v žalobě. Zdůraznil, že je odpovědností žalovaného jako autora tiskopisu žádosti za jednoznačnost jeho obsahu i v situaci, kdy nárok není z nějakého důvodu přiznán. Teprve rozhodnutím úřadu práce ze dne 16. 9. 2019 byl přiznán nárok na příspěvek na bydlení za I. čtvrtletí roku 2018. Po celou dobu řízení o dávce (po kterou nebyla přiznána) neplynula lhůta pro zánik nároku dle § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře. V situaci, kdy žádosti nebylo vyhověno v zákonem přepokládaném termínu, nelze akceptovat požadavek, aby byly předkládány žádosti a podklady na další čtvrtletí jako by žádosti vyhověno bylo. To dle žalobce vyplývá ze znění zákona, z poučení v tiskopise, ale i z vyjádření žalovaného k žalobě ve věci projednávané krajským soudem pod sp. zn. 60 Ad 8/2019.

V. Ústní jednání ve věci

6. Z ústního jednání dne 19. 11. 2020 se žalovaný omluvil, souhlasil s projednáním věci v jeho nepřítomnosti. Žalobce trval na svém právním názoru vyjádřeném v žalobě i replice k vyjádření žalovaného. Upozorňoval na druhou větu ustanovení § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře, dle níž tříměsíční prekluzivní lhůta pro nárok na výplatu dávky neplyne po dobu řízení o dávce. Soud při jednání nepřistoupil k doplnění dokazování dle návrhu žalobce, neboť to považoval pro posouzení důvodnosti žaloby za zcela nadbytečné.

VI. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházeje přitom ze skutkového a právního stavu

v době vydání napadeného rozhodnutí, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.

8. Rozhodnutí žalovaného se opírá o ustanovení § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře, které zní:

Nárok na výplatu dávky nebo její části, jde-li o dávky uvedené v § 2 písm. a) , § 2 písm. b) v bodu 1 a v § 36 písm. a) a b), zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží; to neplatí, jde-li o případ uvedený v § 53 odst. 1. Lhůta podle předchozí věty neplyne po dobu řízení o dávce.

9. Příspěvek na bydlení je přitom dávkou vymezenou v § 2 písm. a) v bodu 2 zákona o státní sociální podpoře. Ustanovení § 53 odst. 1 citovaného zákona se potom vztahuje na případy dávek neprávem přiznaných či odepraných.
10. Z obsahu citovaného § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře plyne, což lze dovodit již jazykovým a logickým výkladem, že nárok na výplatu příslušné dávky, v daném případě příspěvku na bydlení, náleží při splnění zákonných podmínek od jeho uplatnění v před. Zpětně lze potom příspěvek, resp. jeho výplatu přiznat jen za období, pro něž uplynutím zákonem stanovené tříměsíční lhůty nárok nezanikl. Jinak vyjádřeno zpětně lze nárok přiznat nejvýše za tři měsíce před uplatněním nároku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011, č. j. 3 Ads 131/2010-42, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Pokud tedy žalobce nárok uplatnil dne 27. 9. 2019 (ve formuláři žádosti žádal o přiznání příspěvku od 1. 4. 2019), mohl mu být přiznán zpětně nejdříve od 27. 6. 2019. Jestliže tedy správní orgán I. stupně rozhodl, a žalovaný jako odvolací orgán potvrdil, že se příspěvek na bydlení žalobci od 1. 4. 2019 nepřiznává, ale přiznává se ve výši 5 518 Kč od 27. 6. 2019, potom oba tyto orgány rozhodly ve vztahu k předmětné žádosti ve smyslu citovaného § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře v souladu se zákonem.
11. Je třeba odlišovat nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. Jsou-li splněny zákonné podmínky nároku na dávku, je třeba ještě o výplatu dávky požádat. Není-li požádáno, nárok na výplatu dávky v případě příspěvku na bydlení zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží.
12. Důvodová zpráva k zákonu č. 125/2003 Sb., kterým byl změněn zákon o státní sociální podpoře a kterým bylo zavedeno pravidlo zániku nároku na výplatu dávky po uplynutí tří měsíců, uvádí, že se stanoví prekluzivní doba pro výplatu dávek nebo jejich částí v délce tří měsíců, aby nedocházelo v rozporu s účelem dávek státní sociální podpory k jejich výplatě zpětně za delší období.
13. Znění § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře je dle soudu zcela jasné a ani formulář žádosti o příspěvek na bydlení není nijak matoucí.
14. O žalobcově žádosti, v níž žádal o přiznání příspěvku na bydlení zpětně od 1. 4. 2018, bylo rozhodnuto v samostatném řízení, jež je předmětem soudního přezkumu pod sp. zn. 58 Ad 1/2020.
15. K námitkám žalobce, které se dotýkají délky řízení vedeného o jeho žádosti o příspěvek na bydlení za I. čtvrtletí roku 2018, soud uvádí, že délka tohoto řízení neměla na zákonnost napadeného rozhodnutí žádný vliv. Jednalo se o samostatné řízení a nelze tudíž přijmout námitku, že po dobu tohoto řízení neměla tříměsíční lhůta k zániku nároku na výplatu

příspěvku na bydlení plynout. Pro aplikaci § 54 odst. 2 věty druhé zákona o státní sociální podpoře je podmínkou, že musí jít o jedno a totéž řízení o dávce (shodně již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011, č. j. 3 Ads 131/2010-42).

16. Žalobce se také mylí, pokud má za to, že bylo povinností žalovaného vypořádat jeho námitky vznesené v odvolání ze dne 8. 12. 2019, o němž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 1. 2020, č. j. MPSV-2020/7591-917. Takovou povinnost žalovaného nelze z ničeho dovodit.

V. Závěr krajského soudu a náklady řízení

17. Z uvedených důvodů vyhodnotil soud žalobní námitky jako nedůvodné a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
18. Podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ustanovení odst. 1 neplatí, mělo-li být právo na náhradu nákladů řízení přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
19. V souzené věci byl úspěšný žalovaný správní orgán, protože se však jednalo o věc pomoci v hmotné nouzi, na náhradu nákladů řízení nemá právo. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Liberec 19. listopadu 2020

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně